

RAPORT DE ACTIVITATE PENTRU ANUL 2019
AL SERVICIULUI ASISTENȚĂ SPECIALIZATĂ VICTIMELOR VIOLENȚEI ÎN FAMILIE
DIN CADRUL CENTRULUI DE DREPT AL FEMEILOR

ELABORAT: RODICA GOSPODARI, COORDONATOR
ÎN CONLUCRARE CU VIOLETA ANDRIUȚA, AVOCAT
TATIANA TIMOTIN, ASISTENT SOCIAL

CHIȘINĂU, IANUARIE 2020

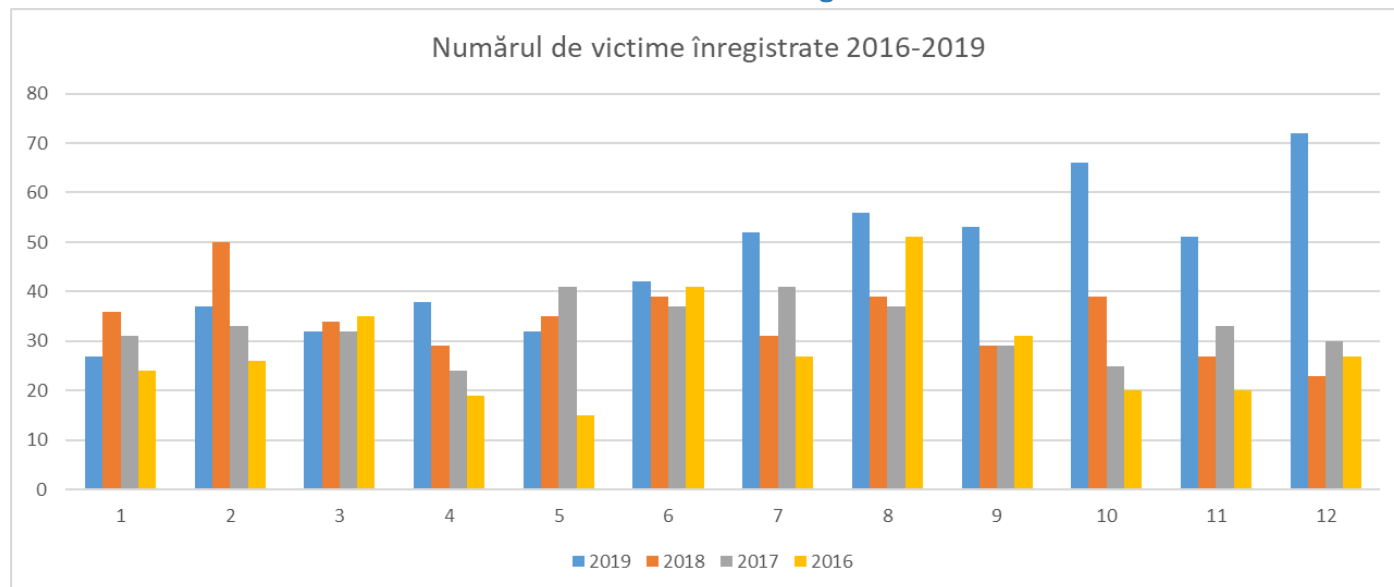
Cuprins

Aspecte generale	3
Numărul victimelor înregistrate	3
Modalitatea de adresare	4
Profilul social al beneficiarelor Serviciului asistență specializată victimelor violenței în familie	4
Numărul victimelor după mediu de reședință	4
Numărul victimelor înregistrate după gen	4
Numărul victimelor înregistrate după vârstă	5
Numărul de copii pe care îi au în grijă victimele violenței în familie	Error! Bookmark not defined.
Nivelul de studii al victimelor violenței în familie înregistrate	6
Statutul ocupațional	5
Numărul referirilor către serviciile CDF din partea instituțiilor de stat	7
Numărul referirilor de către Poliție	7
Numărul referirilor de către alte autorități publice	9
Numărul referirilor de către specialiști	9
Numărul referirilor de către centrele de plasament și alte	10
organizații	10
Numărul adresărilor în baza altor surse de informație	10
Tipul de violență exercitată asupra victimelor violenței în familie	11
Tipul manifestat de violență în familie	1111
Formele combinate de violență în familie	Error! Bookmark not defined.11
Tipul de serviciu acordat	12
a) Asistență juridică primară	12
b) Asistență juridică calificată	12
c) Asistență psihologică	13
d) Asistență socială	13
Rezultate obținute	14
a) Măsurile de protecție	14
b) Cauze penale cu decizii definitive	14
c) Cauze contravenționale cu decizii definitive	15
d) Prejudiciul moral și material	15
e) Cazuri de litigare strategică	14

Aspecte generale

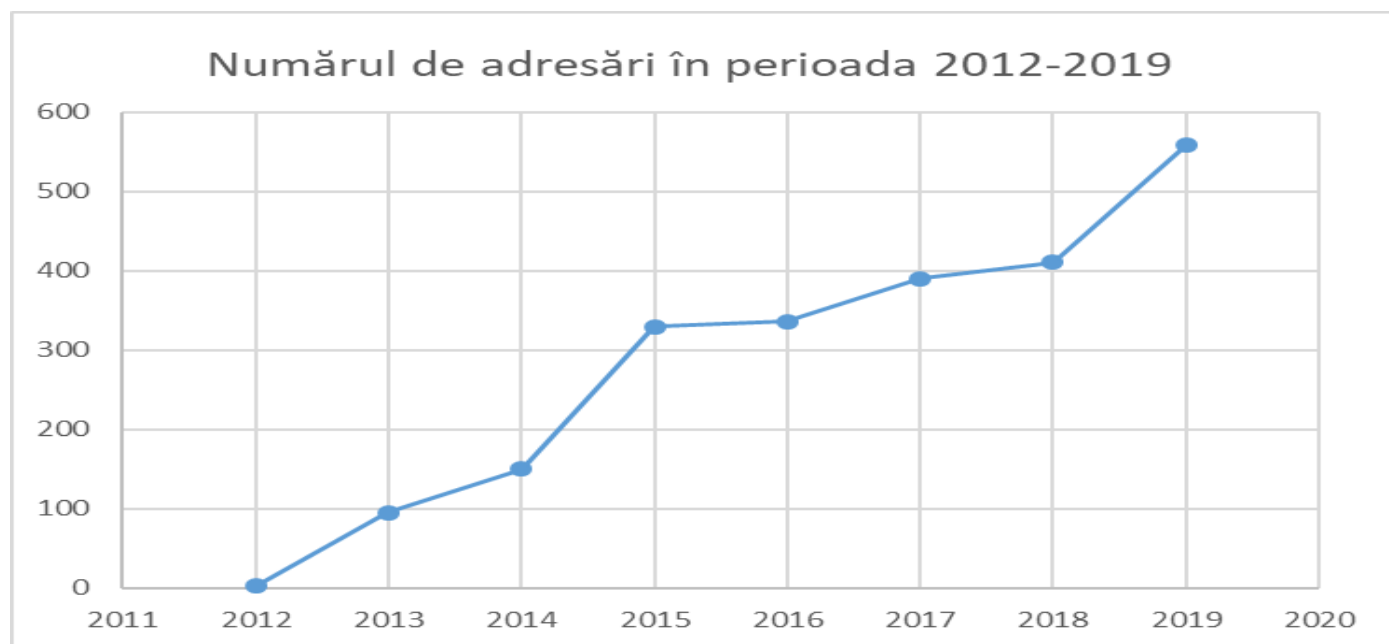
În perioada **01 ianuarie-31 decembrie 2019**, au fost înregistrate **558** de victime ale violenței în familie în calitate de beneficiare ale serviciilor de asistență specializată, prestate în cadrul Centrului de Drept al Femeilor. Cele mai multe victime s-au adresat după ajutor în lunile **august – 56**, **octombrie – 66** și **decembrie – 72**. La polul opus, în luna **ianuarie** numărul victimelor violenței în familie a fost cel mai redus. Pentru perioada de 4 ani (2016-2019) se înregistrează un număr de victime relativ constant în lunile **martie, iunie, septembrie**.

Numărul victimelor înregistrate

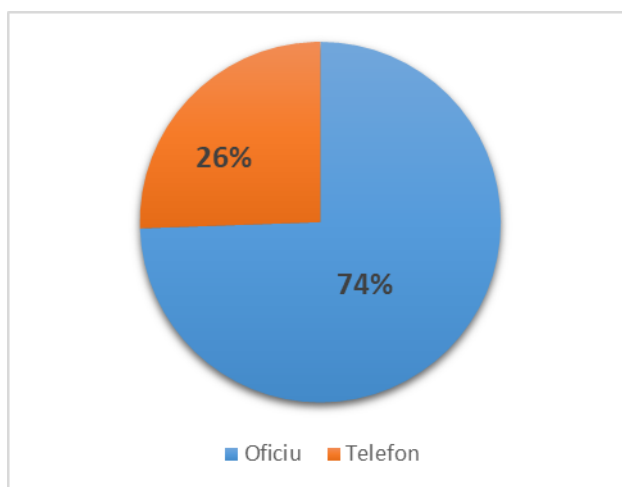
Comparativ cu anul 2018, numărul de adresări a crescut cu **35,76 % (+ 147 de victime)**. În total, în **perioada anilor 2012-2019** au fost înregistrate **2276** de victime ale violenței în familie.

Numărul de adresări în perioada 2012-2019

În anul 2019, din numărul total, în **367 de cazuri**, victimele s-au adresat personal la oficiu, astfel beneficiind de asistență juridică primară, psihologică și socială în mod direct, iar în **191 de cazuri victimele** a fost consiliate la telefon. Comparativ cu anul 2017, numărul de victime consiliate la telefon a crescut cu cca. 61%.

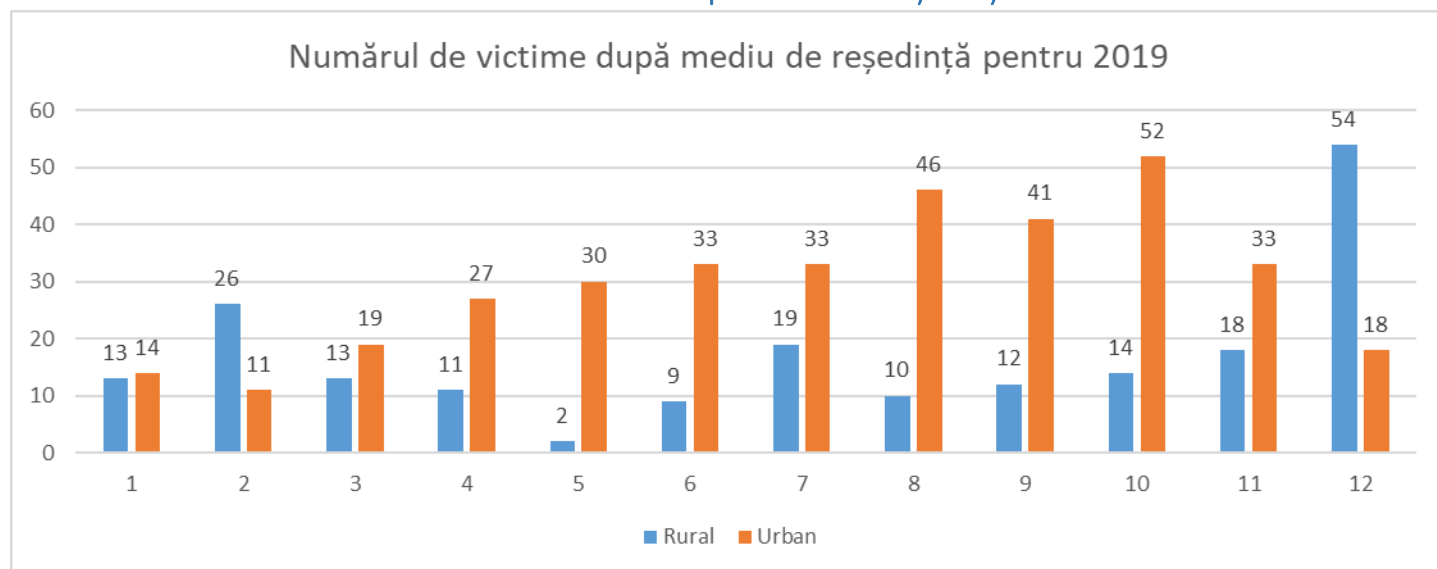
Modalitatea de adresare

Profilul social al beneficiarelor Serviciului asistență specializată victimelor violenței în familie

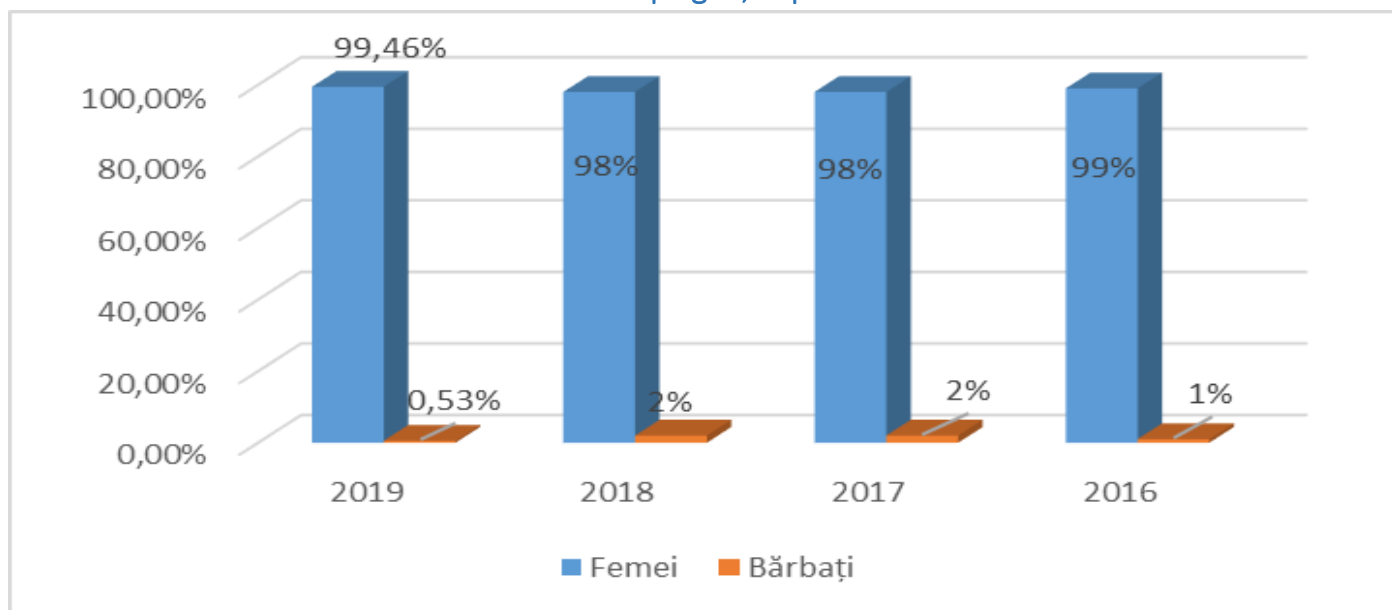
- a) **Mediul de reședință:** **357** victime provin din **mediu urban**, ceea ce constituie cca. 64 % din numărul total de persoane care s-au adresat la CDF în anul 2019 și **201** de victime provin din **mediu rural**. În lunile **august, septembrie** și **octombrie**, au fost receptionate cele mai multe solicitări de asistență din partea victimelor care locuiesc în mediu urban (spre deosebire de anul 2018 când constatăm că cele mai multe solicitări de asistență din partea victimelor care locuiesc în mediu urban au fost în lunile **februarie, mai** și **iunie**). Cele mai multe solicitări înregistrate din partea victimelor care își au reședința în mediu rural, sunt în lunile **februarie, noiembrie** și **decembrie**. Analizând, comparativ cu anii precedenți, nu putem constata aceeași situație. În anul 2018 lunile de vârf în acest caz au fost: **ianuarie, februarie, octombrie**.

Numărul victimelor după mediu de reședință

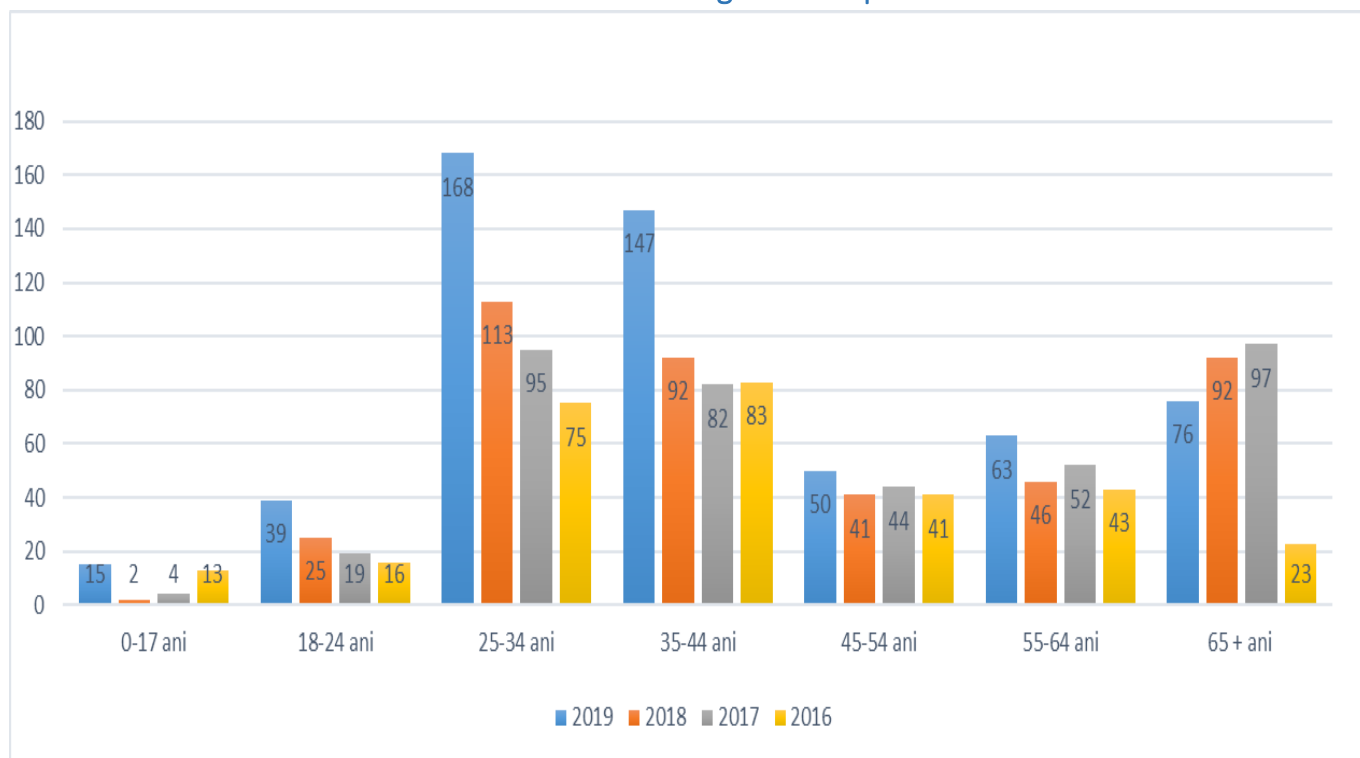
- b) **Gen:** în anul 2019, s-au adresat 555 femei victime cca. 99,46 % din numărul total. Pentru perioada de 4 ani (2016-2019) anual sunt recepționate solicitări și din partea bărbaților care sunt victime. Preponderent 100% din solicitările recepționate din partea bărbaților, sunt în cazurile de violență din partea copiilor majori.

Numărul victimelor după gen, în perioada 2016-2019

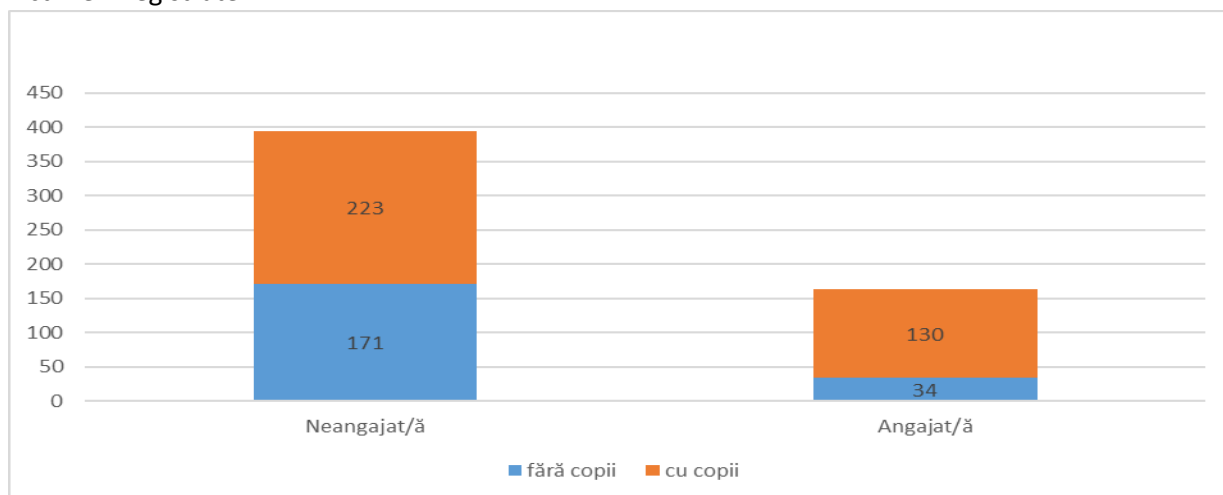

- c) **Vârsta:** Victimele violenței în familie cu vârsta cuprinsă între anii **25-34 ani** s-au adresat cel mai des la CDF în anul 2019. Pe locul doi se poziționează beneficiarele care au o vârstă cuprinsă între **35-44 și + 65 de ani**, cu un număr mai mic, sunt și victimele cu vârsta cuprinsă între **55-64 de ani, 45-55 ani și 18-24 ani**. Comparativ cu ultimii 3 ani, constatăm o majorare cu cca. **56,14 %** a numărului victimelor cu vârsta 25-34 ani care solicită ajutor. Numărul copiilor beneficiari ai serviciilor a crescut comparativ cu anul 2018 cu 13 persoane, de la 2 la 15 (**750 %**).

Numărul victimelor înregistrate după vârstă

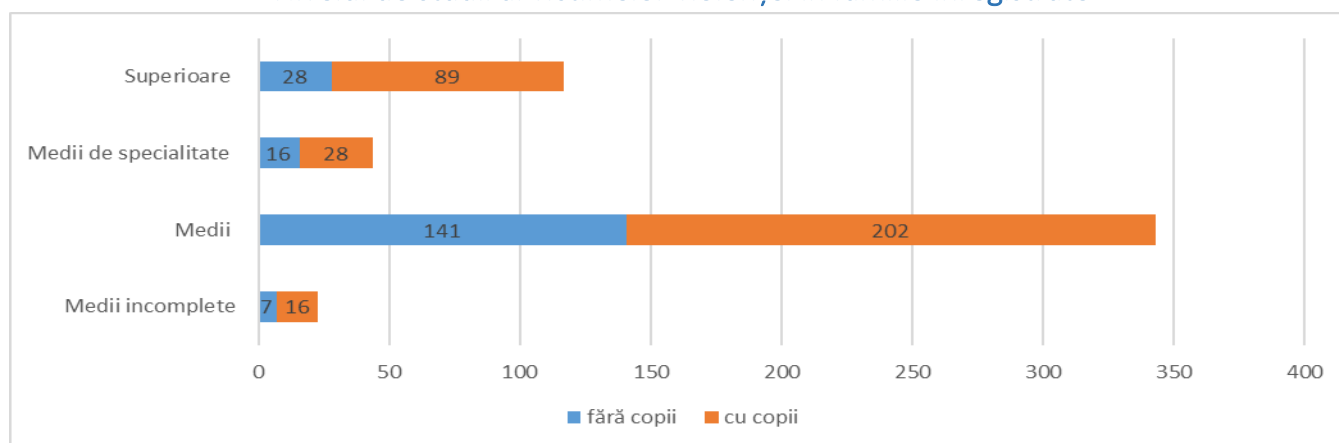

- d) **Victimele violenței în familie care au în grijă lor copii minori:** În 2019 au fost înregistrate **353** de femei care sunt mame și au grijă de copiii lor minori, ceea ce constituie aproximativ **63,26 %** din numărul total de victime înregistrate.

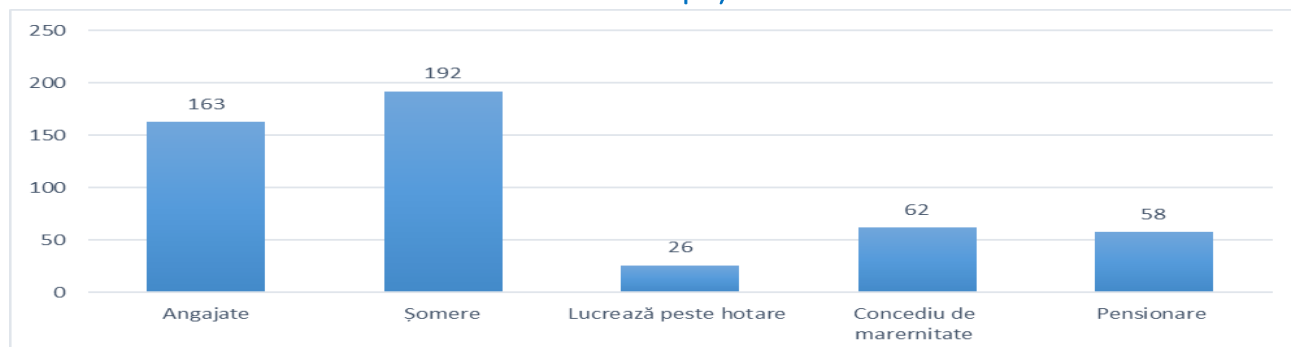
- e) **Nivelul de studii:** **343** victime au studii medii cca. 61,5 % din totalul victimelor, înregistrând o majoritate din totalul numărului de beneficiare, 23 victime au studii medii incomplete și 44 victime au studii medii de specialitate, 117 au studii superioare. Din numărul total al victimelor cu copii minori (353) 246 femei au studii medii incomplete/ medii finisate sau medii de specialitate, iar 89 dintre aceste femei au studii superioare.

Nivelul de studii al victimelor violenței în familie înregistrate

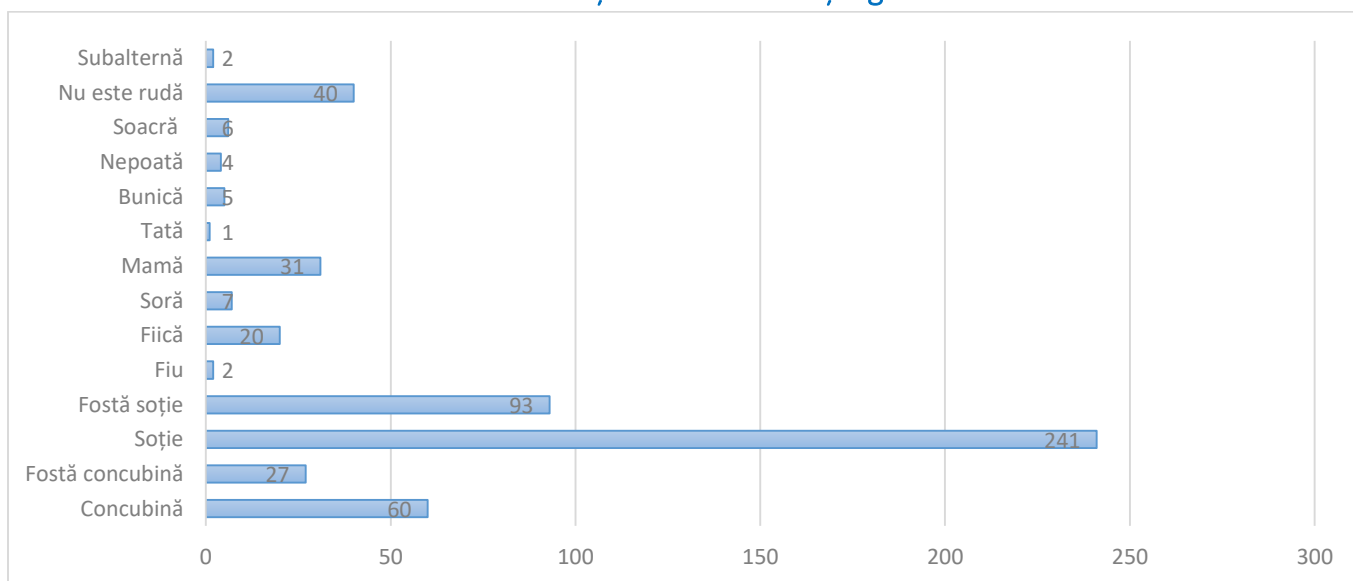
- f) **Statutul ocupațional:** Majoritatea victimelor violenței în familie înregistrate în anul 2019 nu sunt angajate în câmpul muncii sau sunt în concediu de îngrijire a copilului. Astfel, conform datelor statistice, **254 de femei au statut de șomer/ă** sau au activitatea de muncă suspendată pe motivul aflării în concediului de maternitate/îngrijire a copilului. **Dintre acestea, 353 sunt mame cu copii minori.** Totodată, au fost înregistrate **163 de victime VF care sunt încadrate în câmpul muncii, dintre care 130 sunt mame cu copii minori.**

Statutul ocupațional

- g) **Starea de dizabilitate:** În anul 2019 au fost înregistrate 7 victime care au grad de dezabilitate.
- h) **Împăcarea victimei cu agresorul:** Din numărul total al beneficiarilor înregistrate, în anul 2019, 5 victime ne-au adus la cunoștință faptul că, refuză asistența acordată de CDF pe motivul că acestea s-au împăcat cu agresorii. Cu toate acestea, specialiștii s-au asigurat că victimele vor avea acces la consiliere pe viitor.
- i) **Natura relației între victimă și agresor:** În cca. 78,11 % din totalul solicitărilor înregistrate, victimele s-au plâns că sunt agresate din partea partenerilor conjugalii (**concubini, soți, foști soți sau foști concubini**). De asemenea au fost înregistrate solicitări unde victima și agresorul sunt în relație de părinte-copil. Cele mai multe sunt totuși situațiile în care părintele este agresat de către copil – 32 de cazuri, 22 cazuri au fost înregistrate unde părintele este agresor față de copilul său. În 42 de cazuri, femeile s-au adresat solicitând ajutor în cazuri de abuz fizic, psihologic sau sexual din partea unei terțe persoane (angajator sau vecin).

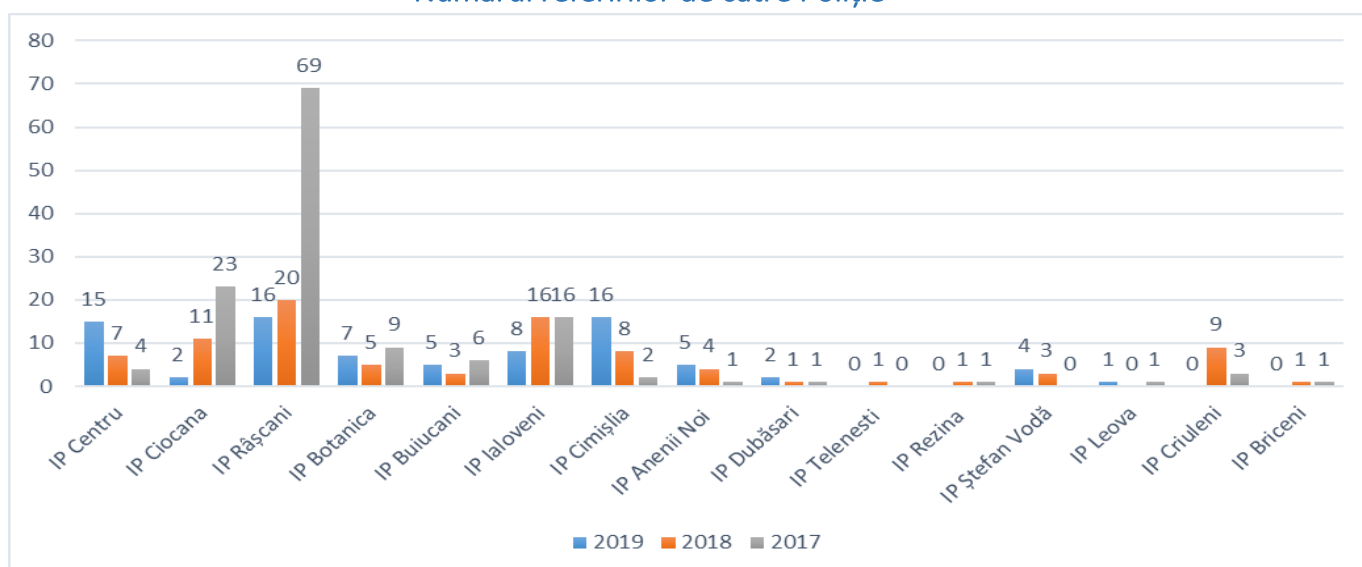
Natura relației între victimă și agresor

Numărul referirilor către serviciile CDF din partea instituțiilor de stat

- a) **Poliția:** În perioada anului 2019, au fost înregistrate **82** de victime ale violenței în familie (**cca.14,7%**) care au fost informate despre activitatea CDF de către inspectorul de sector sau ofițerul de urmărire penală din cadrul subdiviziunilor teritoriale ale IGP.

Numărul referirilor de către Poliție

Practici bune constate:

1. **Ofițerii de urmărire penală solicită rapoarte de evaluare psihologică pentru a fi constatată violența psihologică în cauzele penale intentate pe art. 201/1 sau art. 171 CP. Ulterior, psihologul care a întocmit raportul este audiat în calitate de specialist în cadrul dosarului penal.**
2. Inspectorii de sector și ofițerii de urmărire penală cooperează cu avocații CDF pe cauzele penale unde sunt implicate victimele violenței în familie asistate de către CDF.
3. Examinarea în termenii stabiliți de lege a cauzelor contravenționale și penale de violență în familie.
4. **Reacție promptă la solicitările CDF din partea inspectorilor de sector, privind eliberarea ORU sau deplasarea la fața locului, în cazurile de violență în familie, unde victimele au depus o sesizare la CDF.**

Practici rele constatate:

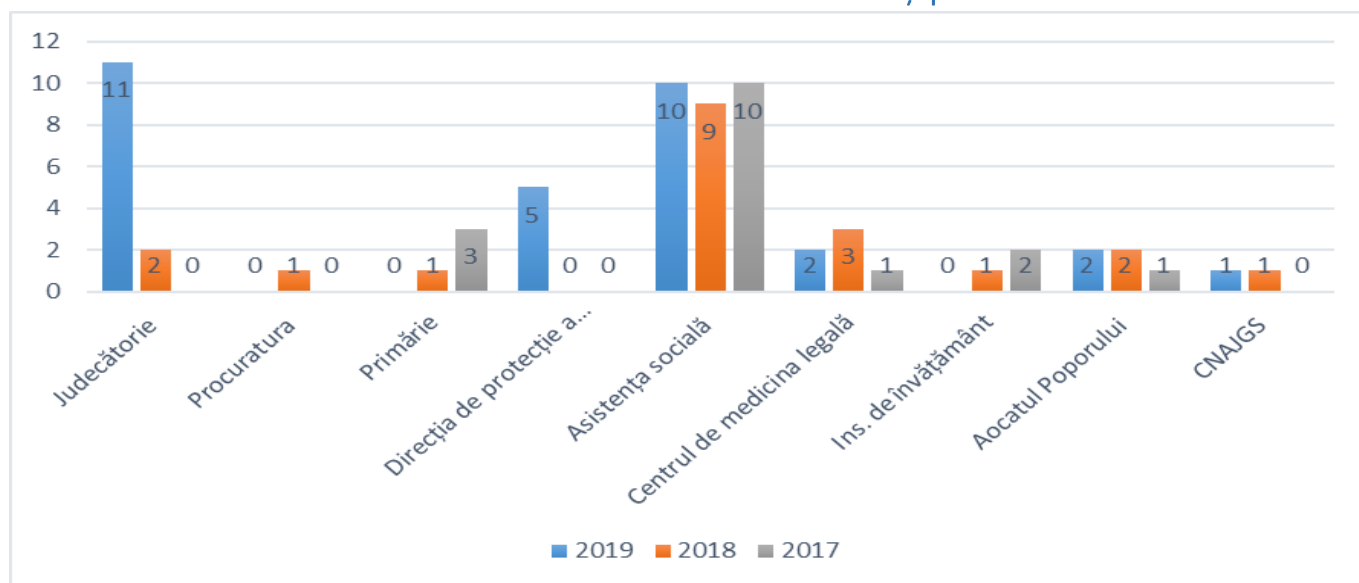
1. **Au fost înregistrate cazuri în care agresorul fie este polițist, fie fost polițist sau se află în legături de rudenie sau afinitate cu inspectorul de sector, în asemenea situații victimele practic nu beneficiază de nici un ajutor din partea poliției, mai mult victimele sunt intimidare.**
2. **Inspectorii de sector referă victime către serviciile CDF, fără aplicarea chestionarului de evaluare a gradului de risc și în foarte puține dintre cazuri, acest chestionar se aplică.**
3. Comportament părtinitor față de agresor din partea inspectorului de sector, intimidarea victimei în procesul de eliberare a ordonanței de protecție; susținerea poziției agresorului în cazurile unde a fost eliberată ordonanță de protecție.
4. Victimele nu sunt informate despre drepturile lor în cadrul unei proceduri contravenționale pe art. 78/1 CC violența în familie sau proceduri penale art. 201/1 CP, nu cunosc despre dreptul de a ataca decizia agentului constator privind ne-începerea unei cauze contravenționale; nu cunosc despre dreptul de a avea un avocat garantat de stat.
5. Pregătirea insuficientă a inspectorilor de poliție pentru reprezentarea pe procedura de eliberare a ordonanței de protecție. Au fost înregistrate cazuri când inspectorul de sector a venit nepregătit în instanța de judecată fără a prezenta materiale la dosar sau caracteristica agresorului.
6. Neincluderea în în ordinul de restricție de urgență, în cererea de obținere a ordonanței de protecție sau în ordonanța de protecție și a copiilor victimei. În majoritatea cazurilor se ignoră de către autoriți statutul de victimă pe care îl au copii, indiferent de faptul dacă sunt abuzați direct de către agresor sau doar dacă asistă la actele de violență în privința mamei.
7. Autoritatea tutelară/asistenții sociali au un comportament părtinitor față de agresor, încurajând stabilirea graficelor de întrevvedere a agresorului cu copii, în timp ce este emisă o ordonanță de protecție în favoarea mamei.
8. Neprezentarea inspectorilor de sector în instanța de judecată în procedura eliberării ordonanței de protecție și neexpedierea materialelor acumulate în instanță.
9. Tergiversarea eliberării copiilor materialelor acumulate de către ofițerii de sector, la solicitarea victimei, când e vorba despre intenția acesteia de a se adresa în instanța de judecată pentru obținerea de urgență a ordonanței de protecție.
10. **În cazuri în care violența în familie este cauzată de un agresor care este bolnav psihic, demarea procedurii de internare forțată este de durată, măsuri preventive nu se aplică și până la rămânerea definitivă a hotărârii instanței de judecată, agresorul poate nestingherit din nou să abuzeze victima.**
11. Instanțele de judecată, la examinarea cererii pentru eliberarea ordonanței de protecție, solicită victimei să aducă probe, chiar dacă există un pericol iminent de comitere a violenței fizice.
12. Instanța de judecată, la examinarea cererii pentru eliberarea ordonanței de protecție, prin analogie a aplicat eronat prevederile Legii nr.133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale definirea concubinajului și a respins cererea victimei, fapt care, în consecință, a dus la perpetuarea agresiunii față de aceasta.
13. Curtea de Apel, în calitate de instanță de recurs, la examinarea recursurilor împotriva încheierilor primei instanțe în cauzele civile de solicitarea a ordonanței de protecție, examinează recursurile în termenul maxim de recurs de 3 luni sau chiar mai mult, ceea ce vine în contradicție cu celeritatea examinării cauzelor

ce vizează violența în familie și nu garantează respectarea dreptului la protecție promptă și efectivă a victimelor violenței în familie.

14. Drepturile victimei de a dispune de bunurile proprii sunt afectate, în situațiile când proprietarul locuinței (agresorul, rudă a agresorului/ prieten etc.) nu îi permite să intre pentru a-și lua lucrurile. Inspectorul de poliție refuză să intre cu forța pe motiv că este proprietate care nu aparține victimei.

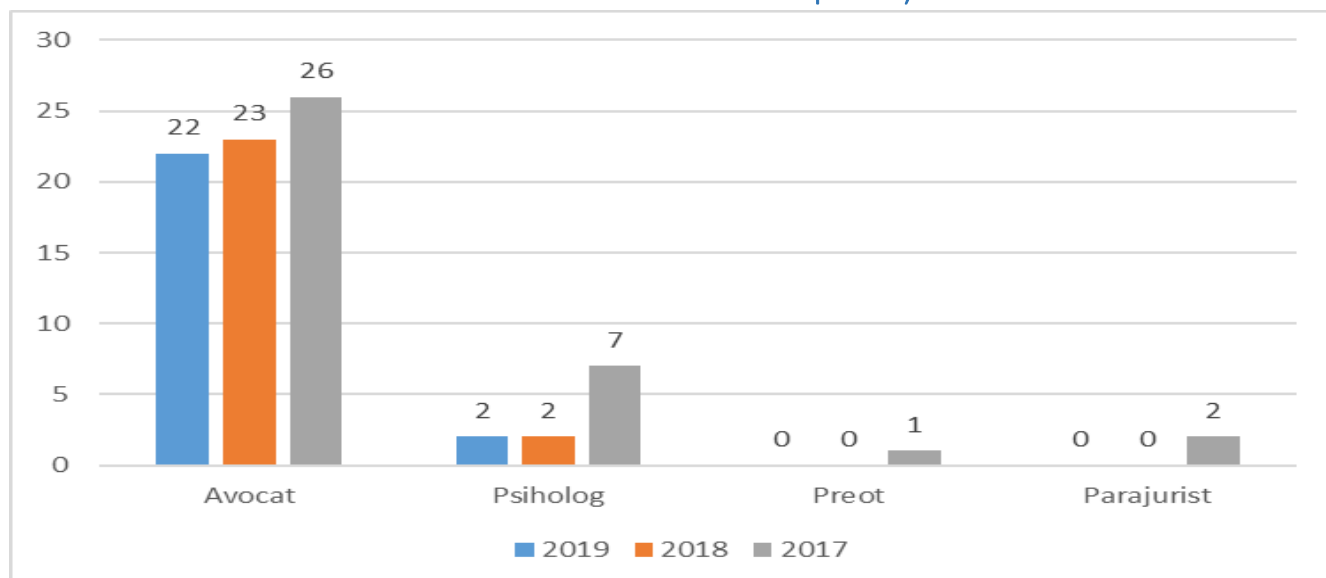
- b) Administrație publică locală/ autorități publice:** În total, în anul 2019, **35 de victime** au fost informate despre activitatea CDF de către alte autorități publice sau reprezentanți ai administrației publice locale. Printre acestea se numără serviciul de asistență socială, direcția de protecție a drepturilor copiilor, instituții medicale. Spre deosebire de anii 2017- 2018, în 2019 nu au fost înregistrate referiri din partea procuraturii, dar a crescut numărul referirilor din partea judecătoreiei. Acest fapt se datorează adresării victimelor direct la cancelaria judecătoreiei pentru a perfectă cererea de solicitare a ordonanței de protecție. În lipsa cererii, angajații cancelariei referă victimele către serviciile specializate. Alte referiri sunt specificate în figura de mai jos.

Numărul referirilor de către alte autorități publice

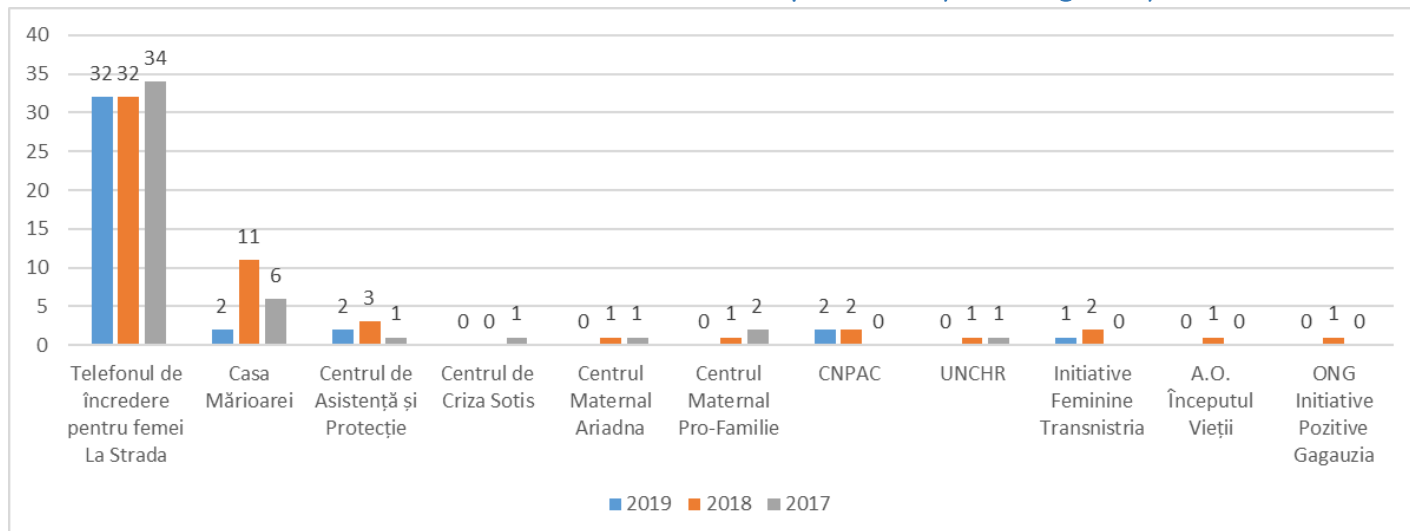
- c) Prestatori de servicii:** Potrivit datelor statistice colectate în 2019, ca și în 2018, în categoria prestatorilor de servicii care au informat victimele violenței în familie despre activitatea CDF se încadrează: **avocații și psihologii**, numărul de referiri fiind practic constant.

Numărul referirilor de către specialiști

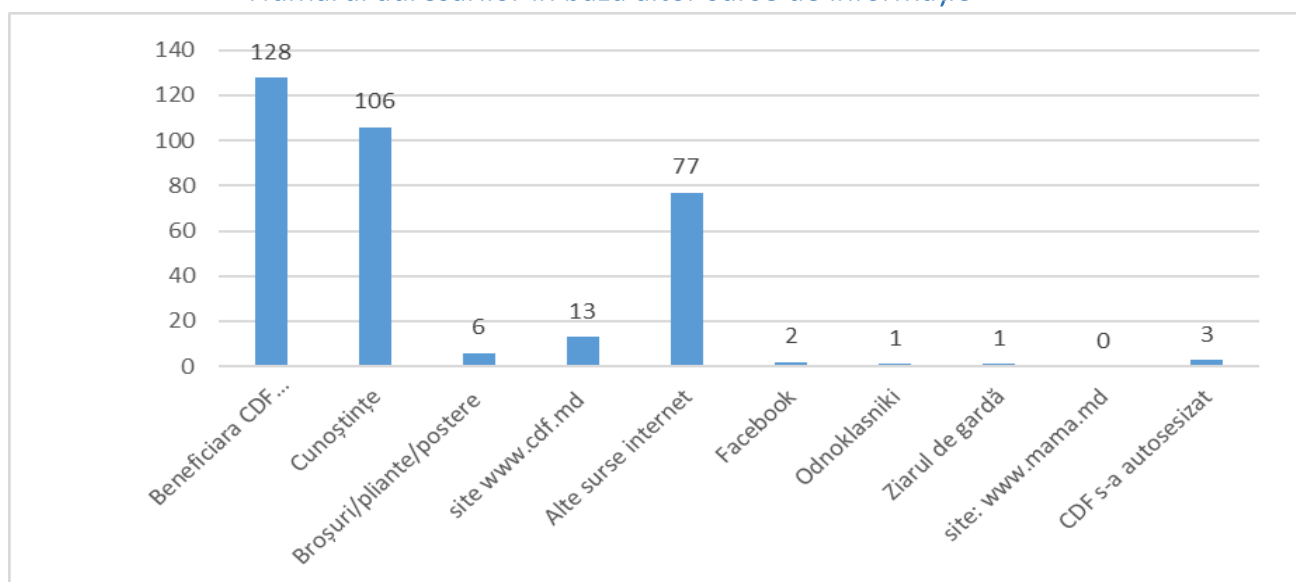
- d) **Centre de plasament temporar pentru victimele violenței în familie sau alte organizații care lucrează în domeniu drepturilor omului:** În anul 2019, **40 de victime** au fost informate despre activitatea CDF de către instituțiile indicate mai sus. 32 de victime au fost redirecționate către serviciile CDF prin intermediul telefonului de încredere pentru femei 0 8008 8008 din cadrul Centrului Internațional "La Strada", în special pentru a le fi acordată asistență juridică în procesul de obținere a ordonanței de protecție, procesul de divorț și stabilirea domiciliului copiilor minori.

Numărul referirilor de către centrele de plasament și alte organizații

- e) **Informarea victimelor din alte surse:** **231 victime** au fost informate despre activitatea CDF din alte surse decât cele menționate mai sus. Astfel, în anul 2019, informația accesibilă pe site-ul www.cdf.md, pe site-urile de socializare Facebook și Odnoklasniki, sau în alte surse de internet au servit drept o sursă de informație despre activitatea CDF în 93 de cazuri. Victimele s-au adresat după ajutor apelând la numărul de telefon specificat în aceste surse de informații. Totodată, 106 de victime s-au adresat la CDF fiind informate de către cunoștințe sau rude care cunosc sau au beneficiat de serviciile CDF. În anul 2019, 128 de victime sau adresat în mod repetat pentru a beneficia de serviciile CDF.

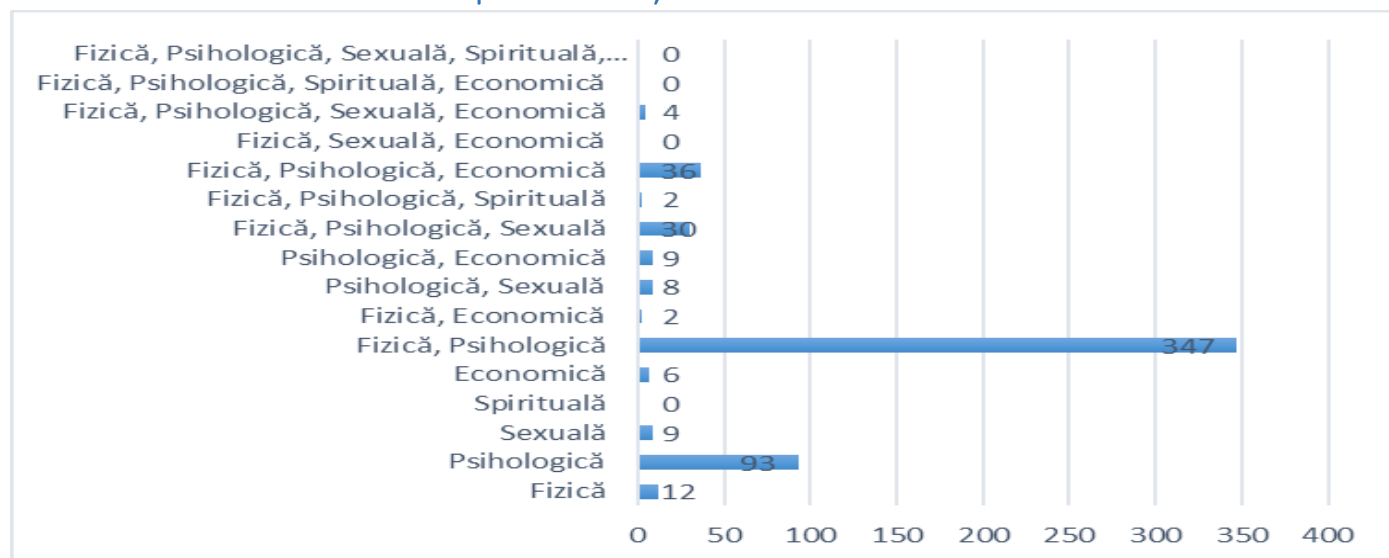
Numărul adresărilor în baza altor surse de informație

Tipul de violență exercitată asupra victimelor violenței în familie

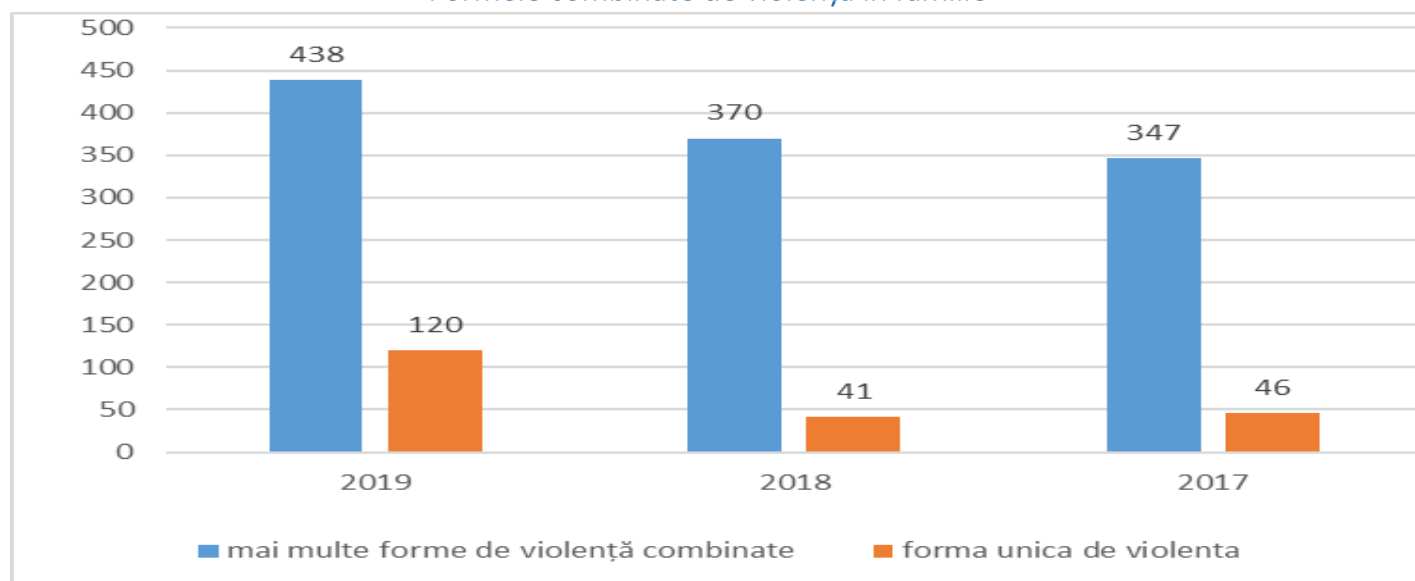
Victimele beneficiare de asistență au fost evaluate, fiind stabilit tipul de violență exercitată de agresor asupra lor. În urma evaluărilor s-a constatat că în **438 de cazuri beneficiarii** au fost victime unor forme de violență combinată și doar în 120 de cazuri s-a înregistrat o singură formă de violență aplicată victimei de către agresor.

Tipul de violență în familie manifestat

Analizînd statisticile pe segmentul dat, observăm că formele combinate de violență sunt cel mai des aplicate de către agresori. Astfel, ca și în anul 2018, în 2019 numărul victimelor care au fost supuse unor forme de violență combinată a fost dominant și a ajuns la cifra de 438 de cazuri. Numărul victimelor care au suportat o formă unică de violență a atins cifra de 120 de cazuri. Constatăm astfel că, de cele mai multe ori fenomenul violenței în familie se manifestă într-o formă complexă afectând în același timp, integritatea fizică, psihologică și economică a victimelor. Acest fapt determină o toleranță destul de ridicată a violenței și foarte des întâlnită în rândul femeilor victime. Victimele devin descurajate în fața multiplelor formelor de abuz pe care le utilizează agresorul pentru a le păstra prizoniere.

Formele combinate de violență în familie

Tipul de serviciu acordat

a) **Asistență juridică primară:** În anul 2019, toate victimele violenței în familie înregistrate în baza de date a CDF, au beneficiat de asistență juridică primară. În cele mai dese cazuri, victimele violenței în familie s-au adresat la CDF pentru a solicita informații cu privire la :

- cum se sancționează sau este pedepsită violența în familie;
- unde trebuie de adresat pentru a înregistra un caz de violență în familie;
- ce poate face victima, dacă s-a adresat după ajutor la organele competente, însă acestea nu au reacționat;
- cum poate fi protejată victima de agresor. Procedura obținerii măsurilor de protecție;
- cum pot fi constate legal formele de violență în familie (în special: fizică, psihologică, economică);
- unde se poate refugia victima în caz că a fost dată afară din casă;
- ce poate face victima în caz de persecutarea acesteia din partea agresorului sau a terțelor persoane interpușe de agresor;
- procedura de internare forțată într-o instituție medico-sanitară a agresorilor bolnavi psihic;
- ce acțiuni poate întreprinde victima, dacă aceasta se află peste hotare și este supusă abuzului;
- care este procedura de divorț în caz dacă celălalt partener nu manifestă acordul de a divorța;
- ce se întâmplă cu copii dacă este inițiată o procedură de divorț, procedura de stabilire a domiciliului copilului;
- exercitarea obligațiilor părintești, sancționarea pentru neexercitarea corespunzătoare a obligațiilor părintești, obligarea de către un părinte pe celălalt de a achita pensia pentru întreținerea copilului minor,
- procedura executării forțate a unei hotărâri judecătorești
- la ce bunuri poate pretinde victima, dacă deține proprietate comună în devălmășie împreună cu agresorul;
- care este procedura de partaj a averii;
- care sunt drepturile și obligațiile victimei în cadrul unui proces contravențional, sau penal intentat pe marginea cazului de violență în familie sau cazuri similare;
- ce poate face victima în caz dacă ordinul de restricție sau ordonanța de protecție este încălcată.

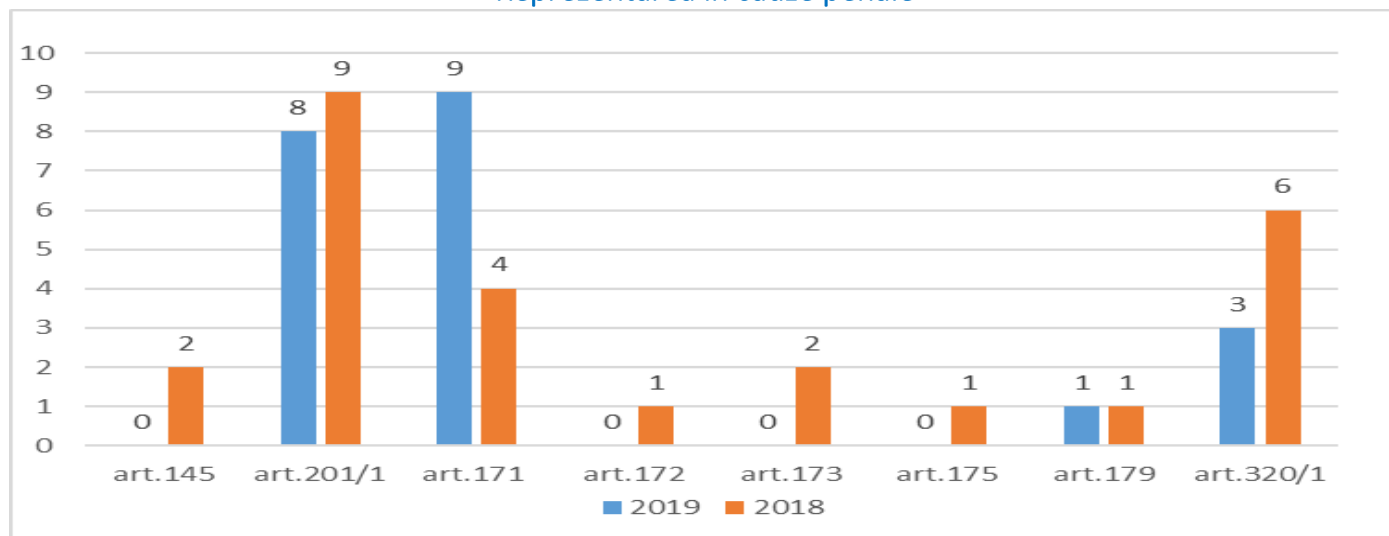
Totuși, în **162 de cazuri (cca.29%)**, victimelor le-a fost oferită asistența în vederea întocmirii cererilor adresate instanței de judecată, plângerilor adresate organelor de drept sau contestațiilor împotriva deciziilor agentului constator. Cele mai frecvente tipuri de cereri au fost:

- Cerere privind eliberarea ordonanțelor de protecție;
- Contestații, explicații, referință adresate instanțelor de judecată;
- Cereri privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei alimentare;
- Cereri privind repararea prejudiciului moral și material;
- Cereri privind solicitarea de a modifica graficul de întrevedere a copilului cu tatăl;
- Adresări către autoritățile publice (Centru de Sănătate Mintală, Autoritate Tutelară etc.)
- Plângeri adresate IGP pe marginea inacțiunilor organelor de poliție pe cazurile de violență în familie;
- Plângeri privind comiterea unei contravenții sau infracțiuni.

b) **Asistență juridică calificată:** Victimele au fost reprezentate de către avocații CDF în 38 de cauze, ceea ce înseamnă că aproximativ **7 %** din totalul victimelor violenței în familie înregistrate în 2019 au beneficiat de asistență juridică calificată.

Cauze penale: În anul 2019, interesele a 21 de victime, participante în cadrul dosarelor penale, au fost reprezentate de către avocații CDF. Comparativ cu anul precedent, în 2019 au fost înregistrate mai puține solicitări pentru reprezentarea intereselor părții vătămate într-un proces penal.

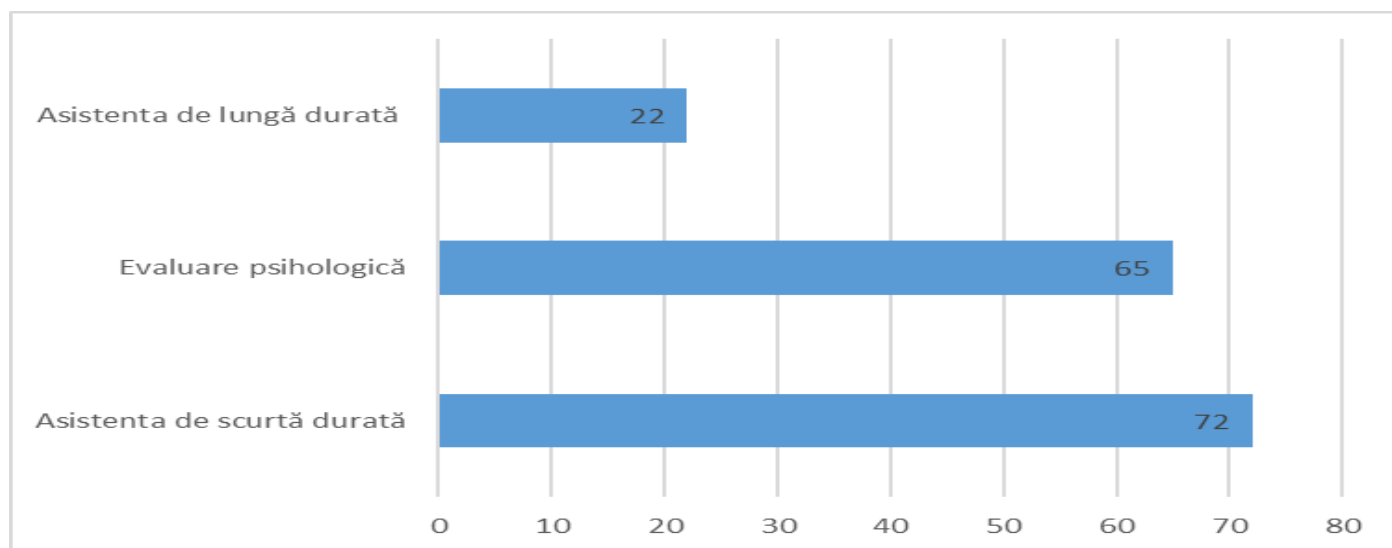
Reprezentarea în cauze penale

Cauze contravenționale: CDF a acordat asistență juridică calificată pentru a reprezenta interesele a 4 victime, dintre care 1 caz inițiat în baza art. 78/1 Cod contravențional, 1 caz inițiat în baza art. 78/2 Cod contravențional, un caz inițiat în baza art.63 Cod contravențional și un caz intentat în baza art. 318/1 Cod contravențional.

Cauze civile: A fost acordată asistență juridică calificată pentru 13 de victime care au depus cereri pentru desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei alimentare, obținerea ordonanței de protecție.

- c) **Asistență psihologică:** În perioada anului 2019, în total 159 (cca.29 %) de victime ale violenței în familie au beneficiat de asistență psihologică, inclusiv 22 victime au beneficiat de asistență psihologică de lungă durată. Pe parcursul anului 2019, au fost întocmite 65 rapoarte de evaluare pentru victimele violenței în familie Comparativ cu anul percedent, înregistrăm o creștere a numărului de rapoarte de evaluare psihologică.

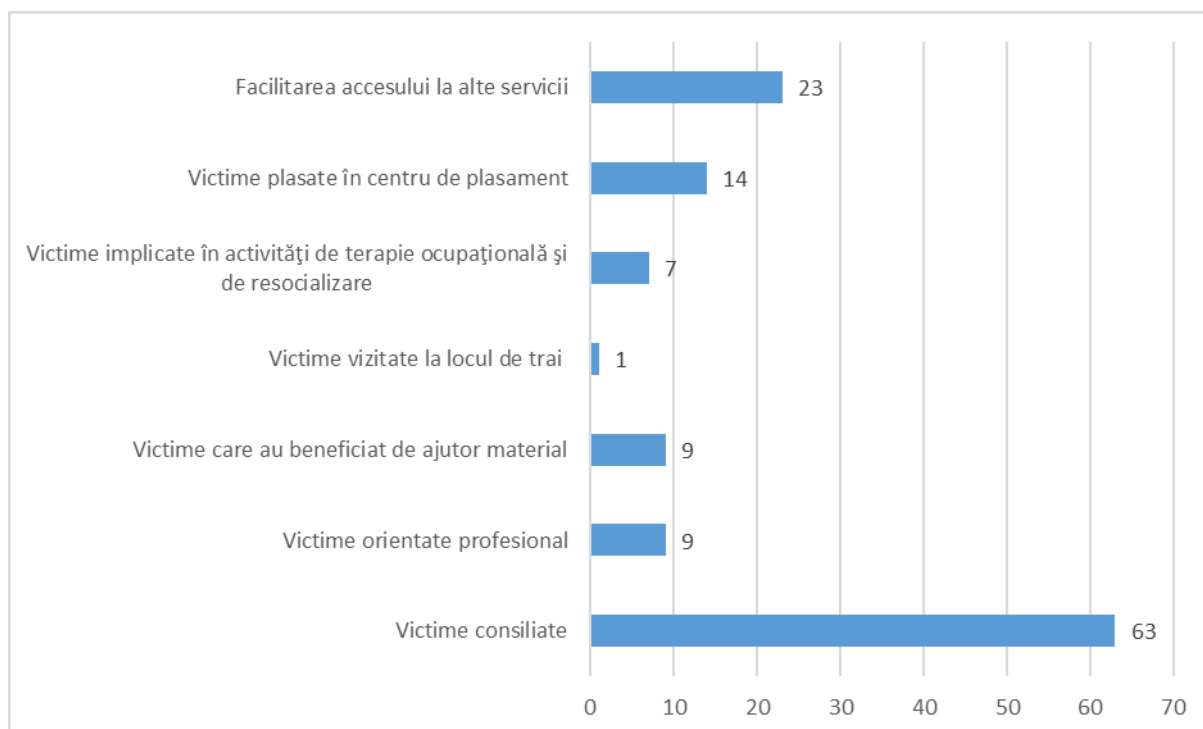

Numărul de victime care au beneficiat de asistență psihologică

- d) **Asistență socială:** În perioada anului 2019, 63 de victime au beneficiat de servicii de asistență socială. consiliere socială pe problemele legate de îndemnizații, pensii, alocații sau ajutoare materiale acordate de stat, de asemenea 9 victime au fost orientate profesional. În 23 de cazuri a fost facilitat accesul victimelor la

alte servicii prestate fie de către stat fie de către alte ONG-uri, iar în cazul la 14 victime a fost facilitat procesul de plasament într-un centru de plasament specializat pentru victimele violenței în familie.

Numărul de victime care au beneficiat de asistență socială

Rezultate obținute

- a) **Măsurile de protecție:** În anul 2019, au fost depuse 84 de cereri privind eliberarea ordonanței de protecție, în 79 de cazuri a fost eliberată ordonanța de protecție iar în 5 cazuri a fost respinsă solicitare. Rata de eliberare a ordonanțelor de protecție în dependență de numărul cererilor depuse în instanțe, este de 94%.
- b) **Cauze penale cu decizii definitive:** În anul 2019, avocații CDF au prezentat rapoarte de activitate în care au indicat rezultatele obținute în urma reprezentării intereselor victimelor violenței în familie în cadrul a 7 de dosarelor penale. Potrivit informației prezentate, au fost constatate următoarele:
- în 2 cazuri au fost aplicate măsuri de constrângere cu caracter medical - 201/1 CP, art 320/1 +320/1+320/1+155 CP;
 - 1 caz agresorul a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor - 201/1 CP și 320/1 CP și s-a aplicat pedeapsa sub formă de 2 ani de închisoare, cu suspendarea executării pedepsei pe 3 ani.
 - în 1 caz a fost aplicată închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis. *Prejudiciu moral: 1200 MDL.*
 - 1 caz încetarea procesului penal intentat în baza art.201/1 CP în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere. *Prejudiciul material: 598 MDL;*
 - 1 caz agresorul a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 201/1 CP și s-a aplicat pedeapsa sub formă de 120 h muncă neremunerată în folosul comunității.
 - 1 caz prin sentința judecătorească un inculpat a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(1), 172 alin.(1), 172 alin.(2), art.186 alin. (2) Cod Penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă de 10 ani închisoare iar celălalt inculpat a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin.(2), lit.(c) art.42 alin. (5), art.188 alin.(2) lit.b), d), e), f) Cod Penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă de 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- c) **Cauze contravenționale cu decizii definitive:** În anul 2019, au fost prezentate rapoarte de activitate a avocaților privind reprezentarea intereselor a victimelor ale violenței în familie în 7 cauze contravenționale:
- Prin Decizia Curții de Apel s-a menționat hotărîrea primei instanțe de anulare a ordonanței procurorului de pornire a procesului contravențional în temeiul art. 78 Cod contravențional. S-a încetat procesului în legătură cu nulitatea procesului verbal pe motivul încălcării prevederilor art. 443 alin. (1) lit. a) și e) Cod contravențional de către procuror în ordonanța de aplicare a sancțiunii contravenționale;
 - Prin hotărîrea primei instanțe agresorul a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art. 78/1 Cod contravențional și s-a aplicat sancțiunea de 40h muncă neremunerată în folosul comunității;
 - Prin Hotărîrea instanței de fond a fost încetat procesul contravențional în privința contravenientei (victimii), pe motiv că nu există faptul contravenției prevăzute la art. 335 Cod contravențional.
 - Prin Hotărîrea instanței de fond agresorul a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art. 78/1 Cod contravențional și s-a aplicat sancțiunea cu arest contravențional pe un termen de 7 zile;
 - Prin Hotărîrea Judecătorei s-a încetat procesul contravențional în privința victimei, învinuită de comiterea contravenției prevăzute la art.78/1 Cod contravențional din motivul nulității procesului verbal și lipsa faptei contravenționale;
 - Prin Decizia Curții de Apel s-a menționat hotărîrea primei instanțe prin care s-a respins ca tardiva acțiunea privind anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare a agresorului învinuit de comiterea contravenției prevăzute la art. 78/1 Cod contravențional;
 - Prin Decizia Curții de Apel s-a menționat hotărîrea primei instanțe prin care beneficiara a fost recunoscută vinovată de săvîrșirea contravenției prevăzute la art.78/1 Cod contravențional în privința fiicei;

d) **Prejudiciul moral și material:** În procesul de reprezentare a intereselor victimelor violenței în familie avocații au înaintat acțiuni civile pentru repararea prejudiciului moral și material în cadrul cauzelor penale. În acest sens, potrivit hotărîrilor instanțelor de judecată pe cauzele reprezentate de către avocații CDF, suma totală obținută pentru repararea prejudiciului moral a constituit **78,234.00 MDL**.

e) **Cazuri de litigare strategică:**

- **Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității de gen**
În anul 2019, au fost depuse 6 cereri, o parte fiind în curs de examinare. În 2019 **Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității de gen** a constatat discriminarea în 3 cauze, în parte ce ține de:

Discriminare pe criteriul de gen în accesul la justiție și protecție egală în fața legii – procurorul în motivarea acțiunilor de violență în familie ale învinutului, justifică acțiunile acestuia, motivând în ordonanță faptul că învinutul, „*apărîndu-se involuntar i-a aplicat FĂRĂ SĂ VREA o singură lovitură cu mâna în regiunea feței*” părții vătămate. Motivarea procurorului este în contradicție cu circumstanțele cazului, deoarece partea vătămată a fost lovită atît pe față cît și în cap iar conform concluziilor raportului de expertiză medico-legală și ale raportului de expertiză judiciară, s-a concluzionat că victima are o plagă plesnită la nivelul regiunii supra orbitale pe stînga, fiind cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur. Urmărirea penală nu a fost efectuată într-un termen rezonabil, în condițiile în care termenul de prescripție în cazul infracțiunilor ușoare este de 5 ani, iar din momentul depunerii plîngerii au trecut aproape 3 ani. Acțiunile procurorului conduc, în final la expirarea termenului de prescripție și învinutul nu va putea fi pedepsit.

Discriminare prin victimizare în cîmpul muncii – Beneficiara CDF, imediat după angajare a fost informată de către șeful său că în fiecare dimineață trebuie să vină la el în birou îmbrăcată în fustă cât mai scurtă, că el va introduce acest dress-cod pentru toate angajatele. Deoarece nu a dat curs solicitării șefului, beneficiara a fost intimidată la fiecare ședință, unde doar ei i se solicita prezentarea raportului săptămînal și planul de lucru pentru fiecare săptămîna. Hărțuirea și intimidările în adresa petiționarei au fost sistematice și la fiecare ședință operativă. Apoi i-a fost adusă la cunoștință odinul angajatorului privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de avertisment, petiționara fiind lipsită de premii și adaos la salariu pentru nerespectarea normelor de conduită.

Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității de gen a recomandat angajatorului:

1) *Elaborarea unui regulament intern privind neadmiterea discriminării și egalitatea de tratament la locul de muncă.*

2) *Instruirea salariaților în domeniul egalității și nediscriminării în vederea neadmiterii pe viitor a unor situații similare celor în care s-a aflat beneficiara.*

Discriminarea prin hărțuirea în câmpul muncii pe criteriul matrimonial și de sex. Pe lângă constatarea discriminării, în acest caz, a fost întocmit și un proces-verbal de constatare a contravenției în temeiul art. 56/1 C. Contravențional, fiind aplicată sancțiunea sub formă de amendă în cuantum de 120 u.c.